

PRZEGLĄD TECHNICZNY

TYGODNIK

poświęcony sprawom techniki i przemysłu.

Redaktor: **STANISŁAW MANDUK**, inż.

Komitet Redakcyjny: St. ANCZYC, prof., M. CHORZEWSKI, inż., W. CHRZANOWSKI, prof., P. DRZEWIECKI, inż., J. EBERHARDT, inż., S. JAKUBOWICZ, inż., H. KORWIN-KRUKOWSKI, inż., S. KOSSUTH, inż., F. KUCHARZEWSKI, inż., S. PATSCHKE, inż., J. PIOTROWSKI, inż., S. PŁUŻAŃSKI, inż., I. RADZISZEWSKI, inż., A. ROTHERT, prof., E. SOKAL, inż.

Komisya Redakcyjna działu „Architektura“: architekci: C. DOMANIEWSKI, J. HEURICH, W. MICHALSKI, L. PANCZAKIEWICZ, B. ROGÓYSKI, H. STIFELMAN, S. SZYLLER, J. WOJCIECHOWSKI.

Komisya Redakcyjna działu „Elektrotechnika“: inżynierowie: Z. BERSON, K. GNOIŃSKI, R. PODOSKI, E. POTEPSKI, M. POŻARYSKI, W. WRÓBLEWSKI, S. WYSOCKI.

Komisya Redakcyjna działu „Żelazo-Beton“: C. DOMANIEWSKI, arch., C. KŁOŚ, inż., W. PASZKOWSKI, inż., M. THULLIE, prof.

Rok 1914. = Tom LII.

Wydawnictwa rok czterdziesty.

Z 796 rysunkami w tekście i VIII tablicami rysunków.

W A R S Z A W A.

Druk Rubieszewskiego i Wrotnowskiego, Włodzimierska 3/5.

1914.

Zarząd Koła Popierania Wydawnictwa

„Przegląd Techniczny“

Pp.: Jan Heurich, Julian Eberhardt, Stefan Kossuth, Stanisław Patschke, Emil Sokal, Stefan Zieliński.

Komisya Rewizyjna

Pp.: Feliks Bańkowski, Maurycy Chorzewski, Piotr Drzewiecki, Emil Gerlach.

Członkowie Koła Popierania Wydawnictwa

„Przeglądu Technicznego“ w roku 1914.

Członkowie honorowi:

Pp.: Adam Braun, Stefan Kossuth, Bolesław Pronaszko, Aleksander Sadkowski.

Członkowie rzeczywiści i ofiarodawcy:

Pp.: Jan Arkuszewski, Feliks Bańkowski, Zygmunt Berson, Władysław Boetticher, Marya hr. Branicka, Maurycy Chorzewski, Piotr Drzewiecki, Julian Eberhardt, Emil Gerlach, Gustaw Gerlach, Zarząd Dóbr i Fabryk „Grodzice“, Edward Herbst, Jan Heurich, Koło Architektów, Feliks Kucharzewski, Tow. Akc. „Łubna i Szreniawa“, Stanisław Manduk, Henryk Marconi, Jerzy Meyer, Józef Natanson, Stanisław Patschke, Izidor Pianko, Zarząd Tow. Akc. „Prodameta“, Józef Prüffer, Bronisław Rogóyski, Karol Rose, Stanisław Rotwand, Rubieszewski i Wrotnowski, Tow. Akc. „K. Rudzki i S-ka“, Emil Sokal, Henryk Stifelman, Stowarzyszenie Techników w Warszawie, Julian Strasburger, Karol Sulikowski, Stefan Szyller, Warszawskie Przedsiębiorstwo Asfaltowe, Józef Witkowski, Jan Wortman, Tow. „Wulkan“, Stefan Zieliński.

FUNDUSZ IM. JAKÓBA HEILPERNA

znajdujący się w rozporządzeniu Wspólnakładców „Przeglądu Technicznego“.

Fundusz ten pomieszczony jest w 5%-owych Listach zastawn. nom. wartości rb. 3000.

Dochody od funduszu przeznaczone są na nagrody za najlepsze prace w ciągu każdego roku w „Przeglądzie Technicznym“ drukiem ogłoszone.

BIBLIOTEKA GŁÓWNA
POLITECHNIKI WARSZAWSKIEJ
Warszawa
M. Jedności Robotniczej 1

y.25

SPIS ARTYKUŁÓW.

Artykuły, zawierające rysunki w tekście, oznaczone są gwiazdką (*). Artykuły odnoszące się do dwóch lub kilku działów i wskutek tego w dwóch lub kilku działach wymienione, oznaczone są krzyżykiem (†). Krótkie wzmianki podane są drukiem mniejszym (petitem).

Tytuły artykułów	Autor	Nr	Str.	Tablice rysunków
I. Architektura.				
* † O restauracji Wawelu	<i>H. S. T.</i>	1	11	—
Muzea Rzymskie	<i>L.</i>	8	105	—
* † Badanie wytrzymałości żelazno-betonowej konstrukcyi wiaduktu w Al. Je- rozolimskich w Warszawie	<i>Paszkowski W.</i>	10	123	—
* † Budowa gmachu fabryki „Noblesse“ w Warszawie	<i>Jurkowski S.</i>	12	162	—
* Miasto przyszłości	<i>Ad. Wol.</i>	13	179	—
Estetyka żelaza i betonu	<i>Piński W.</i>	14	189	—
Odezwa w sprawie Krzysztoforów	—	15	207	—
Odezwa w sprawie Bloń krakowskich	—	16	219	—
Zasady obliczania wynagrodzenia za prace architektoniczne	—	16	219	—
		17	231	—
		17	232	—
		18	241	—
		19	259	—
		20	263	—
* † Wysokie domy amerykańskie, t. zw. drapacze chmur	<i>Bryła S. W.</i>	24	323	—
		26	347	—
		28	371	—
Walka z t. zw. prowizjami w Niemczech	<i>an.</i>	22	303	—
Jeszcze o estetyce żelaza	<i>Plebiński B.</i>	23	313	—
		24	331	—
* O płaskich dachach	<i>H. S. T.</i>	25	343	—
* Szkic do projektu budowy kąpieli i gospody dla pątników jasnogórskich. Fundacyi p. Eugenii Kierbedziowej	<i>Szyller S.</i>	26	355	—
		27	367	—
		28	377	VIII
		29	395	—
		29	395	—
Konserwacja starych pomników i zabytków architektury	<i>Michalski W.</i>	31	416	—
		50-52	514	—
† Kwestya światła w wielkich miastach	<i>Wł. Wr.</i>	32	427	—
Dom Tow. wzajem. pomocy pracown. handl. i przem. w Warszawie	—	50-52	515	—
		50-52	513	—
Towarzystwo dla ulepszenia małych mieszkań w Berlinie	<i>L.</i>	8	106	—
Ograniczenie wysokości budowli w Ameryce	—	11	144	—
Pneumatyczne ubijanie betonu	—	12	152	—
* † Łączenie pali drewnianych z drewnianymi i żelazno-betonowymi sposobem Heimbacha	—	14	186	—
Reforma nowej Pinakoteki w Monachium	<i>A. L.</i>	20	272	—
Z Wawelu	—	21	292	—
Budowniczości rządowi i prywatni	<i>ad.</i>	23	314	—
II. Drogi żelazne.				
* † Zastosowanie silników Diesela do lokomocyi	<i>Fudakowski J.</i>	1	7	—
* Droga żelazna na górę „Jungfrau“	<i>Orpiszewski J.</i>	13	172	—
* Sprzęg samoczynny do wagonów kolejowych. Patent inż. Witolda Soko- łowskiego	<i>t.</i>	15	202	—
† Skroplony gaz ziemny jako opał do wozów motorowych	—	1	10	—
† Pył węglowy jako paliwo do parowozów	—	8	104	—
* † Garbienie się szyn tramwajowych	—	17	229	—
* † Parowozy z tendrami roboczymi	—	24	330	—
† Wyniki doświadczeń co do nawierzchni ulic w Ameryce Północnej	<i>Niedzielski T.</i>	25	340	—
* Nowy sposób łączenia szyn	—	29	394	—
* † Zastosowanie płyt żelazno-betonowych do wzmocnienia toru dróg żelaznych	—	30	404	—
III. Elektrotechnika.				
* † O sygnalizacji pożarowej elektrycznej	<i>Kolebski J.</i>	3	35	—
* Żarówka półwatowa	<i>Potemski E.</i>	4	49	—
		9	117	—

Tytuły artykułów	Autor	Nr	Str.	Tablice rysunków
* † O fabrykacji drutu wolframowego	—	9	120	—
* Sterylizacja wody zapomocą promieni nadfioletowych	<i>Sikorski M.</i>	14	191	—
Cel i prace międzynarodowych zrzeszeń elektrotechnicznych	<i>Pożaryski M.</i>	18	243	—
* Kilowat jako jednostka mocy mechanicznej	<i>R.</i>	23	315	—
* Współczesny stan techniki akumulatorów	<i>R.</i>	23	315	—
Statystyka elektrowni fabrycznych w Królestwie Polskiem w r. 1911	<i>R.</i>	28 { 48 i 49	379 499	—
† Zastosowanie leszu parowozowego do napędu silników stacyi elektrycznej	—	3	32	—
* † Zawory elektryczne oraz ich zastosowanie	<i>A. K.</i>	8	101	—
† Dane statystyczne dotyczące elektrowni miejskich w Cesarstwie i Królestwie za rok 1911	—	9	122	—
† 30-letni rozwój pieca elektrycznego	—	9	122	—
* Urządzenie, wywołujące posunięcia wahadłowe wału przetwornicy jednotwornikowej	—	9	122	—
Unipolarna prądnicą Lammea	—	9	122	—
* † Pompa elektryczna do głębokiej studni	—	13	178	—
* Zapalenie lamp rtęciowych	—	14	196	—
* Nowy układ połączeń przerywacza samoczynnego	—	14	196	—
* Elektryczny kolorometr Féry	—	14	196	—
† Telegraf drukujący	—	18	240	—
* Nowy wyłącznik samoczynny do ograniczenia wielkości prądu przy taryfie hurtowej	—	18	247	—
* Kabel trójfazowy dla 30 000 woltów napięcia	—	18	247	—
* Dane ze statystyki elektrowni w Austrii	—	18	248	—
* † Napęd elektryczny heblarek i dłutownic	—	23	310	—
Sprawozdanie Tow. kolei elektr. Łódzkiej za r. 1913	—	23	319	—
* Nowy sposób określenia strat biegu jałowego dynamomaszyny	—	23	320	—
* Nowy dzwonek elektryczny do bezpośredniego włączenia do sieci prądu silnego	—	23	320	—
* Nowy sposób regulowania napięcia dynamomaszyn bocznikowych prądu stałego	—	23	320	—
Lampy rtęciowe do 500 woltów napięcia	—	23	320	—
* Słuchawki telefoniczne kondensatorowe	—	23	320	—
* Zastosowanie materiałów izolacyjnych przy budowie różnych przyrządów elektrycznych i armatur kablowych	—	28	383	—
* Ochronna budka transformatorowa	—	28	384	—
* Oświetlenie elektryczne samojazdów	—	28	384	—
* † Telegraf iskrowy na wojnie	—	48 i 49	496	—
IV. Górnictwo i hutnictwo.				
† Nowa warzelnia soli w Wieliczce	<i>Kamiński Z.</i>	2	18	—
* † Nowy przyrząd gazolinowy do wiercenia otworów w skalach	—	2	20	—
* † Zasoby nafty w okolicach Baku i jej eksploatacja	<i>T. O.</i>	6	69	—
* Zużytkowanie otoczków żeliwnych w odlewniach	<i>Krodkiewski E.</i>	11	138	—
† Wytwórczość soli kuchennej w Państwie Rosyjskiem w r. 1912	—	4	46	—
† 30-letni rozwój pieca elektrycznego	—	9	122	—
Wytwórczość kopalni rud żelaznych Cesarstwa w r. 1912	—	21	290	—
Wytwórczość azbestu na Uralu w r. 1913	—	25	342	—
* Nowoczesne typy mieszadeł do żelaza surowego	—	30	403	—
V. Hydraulika—drogi wodne.				
* † Zastosowanie silników Diesela do lokomocyi	<i>Fudakowski J.</i>	1	7	—
* Przepływ wody przy nawodnieniach	<i>Haponowicz N.</i>	13	169	—
† Stan obecny żeglugi spalinowej	<i>Kunstetter J.</i>	17 19 21	221 249 283	—
O gruntowych wodach żelazistych w Galicyi	<i>Dziakiewicz W.</i>	28	369	—
* Kanał Kiloński	—	44 i 45	475	—
Akcyja Polskiego T-wa Politechnicznego w sprawie budowy dróg wodnych w Galicyi	—	27	363	—
VI. Krytyka i bibliografia.				
<i>Stanisław Flużwiński inż.</i> Silniki spalinowe	<i>Okolski S. J.</i>	4	45	—
<i>Dr. Tadeusz Szydłowski.</i> Wit Stwosz w świetle badań naukowych i pseudo-naukowych	<i>Lauterbach A. dr.</i>	6	77	—
<i>Dr. M. Thullie.</i> Podręcznik teorii mostów. Część II. Łuki i wieszary. Lwów 1913	<i>Balicki W. dr.</i>	7	91	—
<i>Eugeniusz Porębski.</i> Stal i narzędzia	<i>Mierzejewski H.</i>	7	91	—
<i>Dr. Henryk Müller Breslau.</i> Nowsze metody nauki o wytrzymałości i statyki budowli. Lipsk 1913	<i>Thullie M. dr.</i>	9	113	—
<i>Jan Résal.</i> Wykłady o mostach żelaznych. tom II, zeszyt I. Mosty wiszące	<i>Thullie M. dr.</i>	9	113	—
<i>Jan Schwengler.</i> Mosty belkowe kolejowe	<i>Thullie M. dr.</i>	9	113	—
<i>Dr. Kögler.</i> Obliczenia ułatwione sklepień bezprzegubowych	<i>Thullie M. dr.</i>	9	113	—
<i>Dr. Ludwik Hotopp.</i> Mosty ruchome. Część I. Mosty zwodzone	<i>Thullie M. dr.</i>	9	113	—
Historia malarstwa polskiego. Lwów	<i>A. L.</i>	12	153	—
<i>Dr. Nikodem Payzderski.</i> Ratusz Poznański. Poznań	<i>L.</i>	12	153	—
<i>Stefan Jurkowski.</i> Żelazo-beton	<i>Thullie M. dr.</i>	12	166	—
<i>K. Kersten.</i> Budownictwo żelazno-betonowe. Część II. Zastosowanie w budownictwie lądowym i fundamentowaniu	<i>Thullie M. dr.</i>	12	167	—

Tytuły artykułów	Autor	Nr	Str.	Tablice rysunków
<i>Hugo Bronneck.</i> Wprowadzenie w obliczenie ram zginanych, używanych w budownictwie żelazno-betonowym. Berlin 1913	<i>Thullie M. dr.</i>	12	167	—
<i>Dr. Frydr. Emperger.</i> Nowsze mosty łukowe z żelaza łanego owijanego. Berlin 1913	<i>Thullie M. dr.</i>	12	167	—
<i>Artur Danusso.</i> Przyczynek do obliczania płyt żelazno-betonowych uzbrojonych na krzyż i ich belek podporowych	<i>Thullie M. dr.</i>	12	167	—
<i>Fr. Fruchthändler.</i> Prace badawcze z dziedziny żelazo-betonu. Zeszyt XX. Przyczynek do teorii żelazo-betonu	<i>Thullie M. dr.</i>	12	167	—
<i>Dr. Karol Arnstein.</i> Linie wpływowe zeskładów statycznie niewyznaczalnych, podpartych sprężyscie	<i>Thullie M. dr.</i>	12	167	—
<i>Dr. Otton Seyller.</i> Wieszary i rozpornice i ich linie wpływowe	<i>Thullie M. dr.</i>	12	167	—
<i>K. Caminati,</i> inż. Mosty żelazno-betonowe	<i>Thullie M. dr.</i>	12	168	—
<i>August Witkowski.</i> Zasady fizyki, tom trzeci. Elektryczność i magnetyzm. Warszawa	<i>Pożaryski M.</i>	14	194	—
<i>Norman Robert Cambell.</i> Spółczesna teoria elektryczności	<i>Pożaryski M.</i>	14	194	—
<i>Kazimierz Drewnowski.</i> Pomiary elektrotechniczne	<i>Pożaryski M.</i>	14	194	—
<i>Stanisław Wyscki,</i> inż. elektr. Urządzenia elektryczne do siły i światła	<i>Wysocki S.</i>	14	195	—
Biblioteka Popularna Nauk Stosowanych. Praca i zarobki, przez <i>Stanisława Piotrowskiego.</i> Warszawa 1914	<i>F. K.</i>	15	205	—
Budowa mostów <i>M. Strukla,</i> II część. Mosty ruchome i kamienne	<i>Thullie M. dr.</i>	15	206	—
Rocznik architektoniczny	<i>Dr. A. L.</i>	16	220	—
<i>Leon Przesmycki.</i> Pro Arte	<i>A. L.</i>	16	220	—
<i>Marie Luise Gothein.</i> Geschichte der Gartenkunst	<i>A. L.</i>	20	271	—
<i>Aleksander Kraushar.</i> Stara Warszawa	<i>A. L.</i>	23	314	—
<i>Eugen Fassbender.</i> Grundzüge der modernen Städtebaukunde	<i>A. L.</i>	24	331	—
<i>Broder Christiansen.</i> Filozofia sztuki. Warszawa	<i>A. L.</i>	24	331	—
<i>Dr. Hans Willich.</i> Handbuch der Kunstwissenschaft. Die Baukunst der Renaissance in Italien	<i>A. L.</i>	25	344	—
Collection of interior details from Academy Architecture	<i>A. L.</i>	25	344	—
<i>Rodin.</i> L'homme et l'oeuvre. L'art et les artistes, 1914	<i>A. L.</i>	26	355	—
<i>Rud. Eberstadt.</i> Städtebau und Wohnungswesen in Holland	<i>A. L.</i>	26	355	—
<i>Friedrich Ohmann.</i> Entwürfe und ausgeführte Bauten. Tom drugi	<i>A. L.</i>	26	356	—
<i>Książki nadesłane do Redakcyi:</i> № 9, str. 113; № 15, str. 206; № 23, str. 319; № 28, str. 376.				
VII. Lotnictwo i samojazdy.				
* † Z dziedziny budownictwa hal balonowych	<i>Stelmachowski O.</i>	34 i 35	429	—
		36 i 37	439	—
		38 i 39	449	—
		40 i 41	457	—
		44 i 45	473	—
		48 i 49	491	—
Stabilizator automatyczny Wrighta do samolotów	—	9	114	—
* † Samojazdowe ciągniki wojskowe	—	38 i 39	455	—
* † Pociski syst. Marten Hale do rzucania z aeroplanu	—	38 i 39	456	—
* † Latawce podczas wojny	—	40 i 41	463	—
* † Niemiecki jednopłatowiec wojskowy Rumplera	—	40 i 41	464	—
* † Niektóre zastosowania samojazdów w wojnie współczesnej.	—	42 i 43	472	—
* † Miny powietrzne przeciwko sterowcom i aeroplanom.	—	46 i 47	490	—
* † Rzucanie pocisków z maszyn latających.	—	48 i 49	497	—
VIII. Mosty i tunele. Konstrukcye żelazne.				
* † Badanie wytrzymałości żelazno-betonowej konstrukcye wiaduktu w Al. Jerozolimskich w Warszawie	<i>Paszkowski W.</i>	10	123	—
		20	263	—
		24	323	—
* † Wysokie domy amerykańskie, t. zw. drapacze chmur	<i>Bryła S. W.</i>	26	347	—
		28	371	—
		34 i 35	429	—
		36 i 37	439	—
		38 i 39	449	—
		40 i 41	457	—
		44 i 45	473	—
		48 i 49	491	—
Wzmocnienie mostu żelaznego zapomocą betonu	—	9	114	—
* † Most łukowy przez Var pod La Mescla	—	12	168	—
* † Stoły betonowe do czyszczenia odlewów	—	12	168	—
* † Nowe zastosowanie żelazo-betonu	—	12	168	—
* † Pokrywanie betonem konstrukcye żelaznych	—	12	168	—
* † Beton wodotrwały przez dodanie mydła potasowego	—	12	168	—
* † Żórawie wieżowe do celów budowlanych	—	27	364	—
IX. Ogrzewanie i przewietrzanie.				
Określenie wynagrodzenia za projekty ogrzewania	—	50—52	510	—
* † Nowe radiatory „Rational“	—	5	64	—
* † Ogrzewanie kościołów gazem	—	20	270	—
* † Liczniki ciepła	—	25	342	—
* † Możliwość osiągnięcia oszczędności w ogrzewaniu centralnem	—	28	376	—

Tytuły artykułów	Autor	Nr	Str.	Tablice rysunków
X. Prace teoretyczne.				
* Termodynamika zjawisk chemicznych w świetle hipotezy Nernsta	<i>Patschke S.</i>	{ 4	39	—
* † Wytrzymałość przedzdy i tkaniny przy normalnej wilgotności	<i>Jakubowicz S.</i>	{ 5	55	—
		{ 6	67	—
		{ 7	83	—
		{ 10	126	—
		{ 12	149	—
		{ 14	181	—
		{ 21	287	—
Piśmiennictwo techniczne polskie. III. Mechanika	<i>Kucharzewski F.</i>	{ 24	321	—
		{ 26	345	—
		{ 29	387	—
		{ 31	409	—
		{ 32 i 33	417	—
* Obliczanie korbowodów	<i>Karbowski E.</i>	{ 10	128	—
† Obliczanie słupów żelazno-betonowych owijanych	<i>Thullie M.</i>	{ 12	159	—
		{ 16	209	—
* O wytrzymałości płyty prostokątnej podpartej wzdłuż całego obwodu	<i>Huber M. T.</i>	{ 20	261	—
		{ 22	295	—
		{ 25	335	—
* † Para nasycona i para przegrzana	<i>Kroh W.</i>	{ 23	305	—
* Wykreślne wyznaczanie przekroju prętów żelaznych ściskanych i narażonych na wyboczenie	<i>Bartoszewicz K.</i>	{ 26	350	—
† Kilka słów o rusztach żelaznych i podstawach żelazno-betonowych sprężyscie ułożonych	<i>Kłoś C.</i>	{ 30	397	—
		{ 31	411	—
Wykreślne wyznaczanie momentów bezwładności i odśrodkowych	—	{ 8	100	—
* † Garbienie się szyn tramwajowych	—	{ 17	229	—
XI. Przemysł i handel.				
* † Zasoby nafty w okolicach Baku i jej eksploatacja	<i>T. O.</i>	{ 6	69	—
Spżycie żelaza w Królestwie Polskiem	<i>Gliwiec H.</i>	{ 22	293	—
* Górnośląski przemysł górniczy	—	{ 46 i 47	481	—
		{ 48 i 49	493	—
		{ 50 - 52	503	—
* † Zakłady Kruppa a rozwój artylerii niemieckiej	—	{ 46 i 47	484	—
Przemysł chemiczny w Rosji w r. 1912.	—	{ 2	22	—
† Wytwórczość soli kuchennej w Państwie Rosyjskiem w r. 1912.	—	{ 4	46	—
Przewóz z zagranicy do Państwa Rosyjskiego ważniejszych wytwórczości przemysłowej w r. 1913.	<i>J. H.</i>	{ 15	200	—
Wszechświatowa wytwórczość nawozów sztucznych	—	{ 15	203	—
Przemysł węglowy w Królestwie Polskiem w r. 1913-ym	<i>J. H.</i>	{ 15	205	—
Przemysł żelazny w Królestwie Polskiem w r. 1913-ym.	<i>J. H.</i>	{ 16	217	—
Ceny, spżycie i wytwórczość miedzi.	—	{ 19	258	—
† Próba zastosowania kierownictwa naukowego w przemyśle niemieckim.	—	{ 21	290	—
Przemysł naftowy w r. 1913	—	{ 27	366	—
Wszechświatowa flota handlowa.	—	{ 34 i 35	437	—
Wytwórczość benzyny i ligroiny w Rosji	—	{ 46 i 47	490	—
Wojna a przemysł wszechświatowy	—	{ 50-52	511	—
XII. Rozmaitości.				
† Skroplony gaz ziemny jako opał do wozów motorowych	—	{ 1	10	—
Ciało X ₂ i ewolucja helu	—	{ 2	22	—
* † Szablony rysownicze dla znormalizowanych części maszyn	—	{ 3	32	—
† Zastosowanie leszu parowozowego do napędu silników stacji elektrycznej	—	{ 3	32	—
Pneumatyczny transport węgla	—	{ 6	74	—
Ziemniaki prasowane.	—	{ 6	74	—
Rozmnażanie się bakterii w świeżo pomalowanych zbiornikach wody	—	{ 8	104	—
Czysciwo do błyszczących części maszyn i narzędzi	—	{ 11	144	—
Malowanie stołów laboratoryjnych	—	{ 11	144	—
† Płyny gryzące do wytrawiania	—	{ 12	152	—
Nowy drapacz chmur	—	{ 15	206	—
Zastosowanie skroplonego powietrza	—	{ 15	206	—
Najnowsze zastosowania chemiczne i biologiczne promieni ultrafioletowych	—	{ 15	206	—
Nowy gaz świetlny, dający się łatwo przewozić	—	{ 17	230	—
Zabójczy wpływ linoleum na zarazki chorobotwórcze.	—	{ 17	230	—
† Telegraf drukujący	—	{ 18	240	—
Samoczynny przyrząd próbny do gazów.	—	{ 20	270	—
Topienie lodu zapomocą bezpośrednio działających promieni słonecznych.	—	{ 21	290	—
† Smary do łożysk kulkowych	—	{ 22	302	—
† Bezzaworowe silniki spalinowe	—	{ 22	302	—
Prawodawstwo francuskie dotyczące wypadków w fabrykach.	—	{ 22	302	—
† Zastosowanie acetyleny do nagrzewania pieców do hartowania i wyżarzania.	—	{ 22	302	—
Trociny drzewne jako środek do gaszenia płynów palnych	—	{ 23	312	—
„Britannic”.	—	{ 23	312	—
* Przyrząd do suszenia niebieskich kopii warsztatowych	—	{ 25	342	—
* † Liczniki ciepła	—	{ 25	342	—
* Usuwanie starego tynku przy pomocy strumienia piasku	—	{ 26	354	—
* Ostrzegacz, sygnalizujący zagrzanie się kamieni młyńskich	—	{ 26	354	—
Nafta i jej odmiany	—	{ 27	365	—
Ochrona oczu przed promieniami świetlnymi.	—	{ 27	366	—
Przezroczyste płytki marmurowe i ich własności	—	{ 28	375	—

Tytuły artykułów	Autor	Nr	Str.	Tablice rysunków
Zużytkowanie mchu wodnego	—	28	376	—
Ocena na oko jednostajności oświetlenia	—	28	383	—
Nowy sposób przewożenia mleka	—	30	404	—
Znaczenie praktyczne gazu Blau'a	—	30	404	—
Wydatki wielkich mocarstw na armię i marynarkę w ciągu ostatnich lat 10-ciu	—	34 i 35	436	—
XIII. Silniki, kotły, kominy i t. p.				
* Rys historyczny silnika Diesela	<i>Plużański S.</i>	1	1	—
* Teoria silników Diesela	<i>Patschke S.</i>	2	13	—
		1	2	—
		1	5	—
* Silnik Diesela w przemyśle	<i>Kunstetter J.</i>	2	15	—
		3	25	—
* † Zastosowanie silników Diesela do lokomocyi	<i>Fudakowski J.</i>	1	7	—
* Nowa pompa odśrodkowa z wirnikiem śrubowym	—	6	71	—
* Wciagi nowoczesne	—	11	141	—
		17	221	—
* † Stan obecny żeglugi spalinowej	<i>Kunstetter J.</i>	19	249	—
		21	283	—
* † Para nasycona i para przegrzana	<i>Kroh W.</i>	23	305	—
* Naturalny czy sztuczny ciąg w kotłowniach?	—	30	398	—
		32	423	—
Turbiny parowe o mocy 40 000 k. m.	—	5	64	—
Zużytkowanie ciepła spalin wydmuchowych z dużych silników gazowych	—	6	74	—
* Najnowsze wiadomości z dziedziny akumulatorów ciepła	—	7	90	—
* Zawór spustowy do kotłów parowych	—	7	92	—
* Zawory elektryczne oraz ich zastosowanie	<i>A. K.</i>	8	101	—
* Kocioł parowy stojący, opalany pyłem węglowym	—	8	104	—
† Pył węglowy jako paliwo do parowozów	—	8	104	—
Turbiny parowe Ferranti'ego	—	11	144	—
* Generatory gazowe w połączeniu z kotłami parowymi	—	13	177	—
* † Pompa elektryczna do głębokiej studni	—	13	178	—
Siderosten jako środek przeciwko przywieraniu namułu i osadu kotłowego do ścian kotłów parowych	—	13	178	—
Naftalinowy silnik Deutza	—	14	188	—
* Ruszty ochładzane wodą	—	15	204	—
* Silniki naftalinowe	<i>Kunstetter J.</i>	22	299	—
† Bezzaworowe silniki spalinowe	—	22	302	—
* Nowy zrównoważony suwak syst. Andrewsa i Camerona do maszyn parowych	—	24	329	—
* † Parowozy z tendrami roboczymi	—	24	330	—
* Nowy sposób łączenia rur	—	24	330	—
* Montowanie maszyn na podłożu betonowej	—	24	330	—
Turbina spalinowa o mocy 1000 k. m.	—	26	354	—
* Nowe nabieraki	—	28	374	—
* Manometr Thiemego do mierzenia niskich ciśnień	—	29	391	—
* Czy możliwe jest zastąpienie samojazdowego silnika wzbuchowego i wogóle silnika wzbuchowego o małej mocy przez silnik Diesela	—	29	394	—
Benzynowo-elektryczne wozy tramwajowe	—	30	404	—
XIV. Sprawozdania z posiedzeń.				
<i>Konserwatorski Wydział Tow. Opieki nad Zabytkami Przeszłości: № 1, str. 12; № 2, str. 24; № 3, str. 34; № 4, str. 48; № 6, str. 78; № 7, str. 94; № 8, str. 105; № 9, str. 116; № 10, str. 133; № 11, str. 145; № 12, str. 154; № 13, str. 180; № 14, str. 190; № 15, str. 208; № 19, str. 260; № 20, str. 272; № 22, str. 304; № 24, str. 332; № 26, str. 356; № 27, str. 368; № 28, str. 378; № 29, str. 396.</i>				
<i>Krakowskie Towarzystwo Techniczne. (Sprawozdawca inż. E. Śmiałowski). № 2, str. 21; № 20, str. 269.</i>				
<i>Kolo Architektów w Warszawie: № 2, str. 24; № 4, str. 48; № 5, str. 66; № 7, str. 93; № 9, str. 115; № 11, str. 145; № 12, str. 154; № 14, str. 189; № 15, str. 208; № 17, str. 232; № 18, str. 242; № 20, str. 271; № 21, str. 292; № 22, str. 304; № 25, str. 344; № 30, str. 406; № 50—52, str. 516.</i>				
<i>Stowarzyszenie Techników w Warszawie: № 3, str. 32; № 5, str. 64; № 6, str. 73; № 7, str. 92; № 8, str. 103; № 10, str. 132; № 11, str. 144; № 14, str. 187; № 18, str. 240; № 19, str. 257; № 20, str. 267; № 21, str. 273 (Sprawozdanie z działalności Stowarzyszenia Techników za rok 1913); № 22, str. 301; № 23, str. 312; № 42 i 43, str. 472; № 44 i 45, str. 479; № 46 i 47, str. 490; № 48 i 49, str. 495; № 50 i 51, str. 510.</i>				
<i>Oddział lwowskiego Towarzystwa Politechnicznego w Stanisławowie: (sprawozdawca inż. A. W. Krüger) № 6, str. 74; № 14, str. 188; № 25, str. 341.</i>				
<i>Kolo Mechaników przy Stow. Techników w Warszawie: № 8, str. 104; № 12, str. 152; № 16, str. 218.</i>				
<i>Wydział Techniczny przy Związku polskim Lekarzy i Przyrodników w Petersburgu (Sprawozdawca inż. Zb. Fabierkiewicz): № 9, str. 113.</i>				
<i>Kolo Architektów Polskich we Lwowie: № 13, str. 179.</i>				
<i>Stowarzyszenie Techników w Łodzi: № 16, str. 218.</i>				
<i>Tow. Politechniczne we Lwowie: № 17, str. 230.</i>				

Tytuły artykułów	Autor	Nr	Str.	Tablice rysunków
<i>Stowarzyszenie Techników w Sosnowcu: № 20, str. 269.</i>				
<i>Towarzystwo „Polska Sztuka Stosowana“ w Krakowie: № 20, str. 272.</i>				
<i>Kolo Elektrotechników przy Stowarzyszeniu Techników w Warszawie: № 18, str. 247; № 23, str. 319; № 28, str. 383.</i>				
XV. Szkolnictwo techniczne.				
Luźne uwagi o wykształceniu inżyniera mechanika	<i>Chrzanowski W.</i>	18	236	✓ —
Kurs dla inżynierów miejskich	—	3	32	—
Szkoły korespondencyjne	—	8	102	—
Sprawozdanie z kursu dla inżynierów miejskich	—	14	185	—
Niższe nauczanie zawodowe w liczbach w Europie Zachodniej	—	19	258	—
Kurs architektury przy Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie	—	26	356	—
Akademia górnicza w Krakowie	—	30	402	—
Ze Szkoły Mechaniczno-Technicznej Wawelberga i Rotwanda	—	31	414	—
XVI. Technika wojenna.				
* Współczesna marynarka wojenna	—	34 i 35	431	—
* Miny podwodne	—	36 i 37	445	—
* Postępy techniczne w zakresie ciężkiej artylerii okrętowej	—	36 i 37	442	—
* Typy przeciwtorpedowców	—	38 i 39	451	—
* Nowoczesna łódź podwodna	—	38 i 39	454	—
* Lekki granatnik armii angielskiej	—	40 i 41	459	—
* Karabin maszynowy Vickersa	—	42 i 43	465	—
* Obręcze kół do ciężkich dział artyleryjskich	—	42 i 43	469	—
* † Zakłady Kruppa a rozwój artylerii niemieckiej	—	46 i 47	484	—
* † Ciężka artyleria niemiecka i austriacka	—	50—52	508	—
* † Proch nowoczesny	—	34 i 35	433	—
* † Działa Kruppa dla statków podwodnych	—	34 i 35	438	—
* † Armaty okrętowe i płyty pancerne	—	34 i 35	438	—
* † Postępy w budowie torped	—	36 i 37	447	—
* † Armaty do niszczenia balonów	—	36 i 37	448	—
* † Samojazdowe ciągniki wojskowe	—	38 i 39	455	—
* † Pociski syst. Marten-Hale do rzucania z aeroplanu	—	38 i 39	456	—
* † Płyty pancerne z betonu	—	38 i 39	456	—
* † Latawce podczas wojny	—	40 i 41	463	—
* † Niemiecki jednopłatowiec wojskowy Rumplera	—	40 i 41	464	—
* † Niektóre zastosowania samojazdów w wojnie współczesnej	—	42 i 43	472	—
* † Organizacja artyleryjska w twierdzach nadbrzeżnych	—	44 i 45	479	—
* † Miny powietrzne przeciw sterowcom i aeroplanom	—	46 i 47	490	—
* † Telegraf iskrowy na wojnie	—	48 i 49	496	—
* † Rzucanie pocisków z maszyn latających	—	48 i 49	497	—
XVII. Technologia chemiczna.				
Proszek węglowy w zastosowaniu do odlewnictwa	—	2	20	—
* † O odzależnianiu wód gruntowych i o konstrukcyi zakładów odzależniania	<i>Nadolski O.</i>	9	107	—
		11	135	—
		12	147	V, VI i VII.
		15	197	—
		18	233	—
* Acetylen rozpuszczony	<i>Zaykowski J.</i>	14	183	—
		16	211	—
* † Żeliwo na odlewy w obrabiarkach	—	1	10	—
* † Wytwarzanie acetyleny drogą suchej przemiany	—	4	46	—
* † Ochronne pokrycia glinu (aluminium) od utleniania	—	11	143	—
* † Płyty gryzące do wytrawiania	—	12	152	—
* † Przerabianie torfu na koks	—	13	177	—
* † Lampa bakteryjna	—	13	177	—
* † Zastosowanie acetyleny do nagrzewania pieców do hartowania i wyżarzania	—	22	302	—
* † Sposób częściowego odsiarczania żeliwa	—	24	330	—
* † Metody wydobywania terpentyny	—	28	373	—
* † Piec tunelowy syst. Dresslera do wypalania naczyń glinianych	—	32 i 33	425	—
* † Smak wody twardej	—	32 i 33	426	—
* † Jedwab sztuczny i naturalny	—	32 i 33	426	—
* † Wyrób gipsu palonego w St. Zjednoczonych	—	32 i 33	426	—
* † Proch nowoczesny	—	34 i 35	433	—
XVIII. Technologia mechaniczna. Obrabiarki.				
* † Nowy przyrząd gazolinowy do wiercenia otworów w skałach	—	2	20	—
* † Wielka heblarka frezarka podłużna z napędem elektrycznym, wykonana w zakładach mechanicznych Tow. Akc. Gerlach i Pulst w Warszawie	<i>H. M.</i> ✓	5	60	—
* † Wytrzymałość przędzy i tkaniny przy normalnej wilgotności	<i>Jakubowicz S.</i>	6	67	—
* † Stan obecny budowy maszyn okrętowych	—	6	72	—

Tytuły artykułów	Autor	Nr	Str.	Tablice rysunków
* Maszyna do wyrobu rurek giętkich	—	6	73	—
* † O fabrykacji drutu wolframowego	—	9	120	—
* Rzut oka na rozwój i stan obecny budownictwa maszyn rolniczych	—	{ 16 17 19	{ 213 227 253	—
O działalności Miejskiego Laboratorium Mechanicznego w Warszawie w r. 1913	<i>Szczeniowski S.</i>	20	266	—
* † Narzędziarnie warsztatowe	<i>Geisler E. T.</i>	{ 25 27 29 32	{ 333 361 385 419	—
* Łańcuchy zębate cichobieżne i zastosowanie ich do budowy maszyn i samojazdów	<i>Loewe A. G.</i>	{ 27 29 31	{ 357 389 407	—
† Żeliwo na odlewy w obrabiarkach	—	1	10	—
* Uchwyt pneumatyczny do tokarni	—	2	22	—
* Łopaty parowe	—	3	30	—
* Zastosowanie kulek do przytrzymywania gwintownika lub rozwiertaka	—	7	92	—
* Wycinanie rowków do smaru w łożyskach i wałach	—	14	186	—
* Nowy sposób wyrobu uszczelniających pierścieni cylindrowych	—	15	206	—
* Nowy nóż tokarski szybkoobrotowy	<i>H. M.</i> ✓	19	256	—
* Nowa metoda obróbki wałów wielokorbowych	—	19	256	—
* Tanie wiertarki stolarskie	—	19	257	—
* Wykładanie rur żelaznych ołowiem	—	20	267	—
* Zalety napędu elektrycznego przy automatach	—	20	267	—
* Wskaźnik ciśnienia w prasach do wyginania, kucia i wytłaczania metalów syst. Bliss'a	—	21	289	—
* Maszyna do wyrobu cegły	—	22	301	—
† Smary do łożysk kulkowych	—	22	302	—
* † Napęd elektryczny heblarek i dłutownic	—	23	310	—
* Nowy pierścień do smarowania	—	23	311	—
* Frezarka do frezowania obwodowego	—	25	338	—
* Kąpiele do hartowania i odpuszczania stali	—	25	339	—
* Konstrukcja przebijaków	—	25	340	—
* Sześciowrzecionowy półautomat pionowy	—	26	353	—
* Największa w świecie pośpieszna obrotowa prasa drukarska	—	27	364	—
* Kilka słów o wyrobie i zastosowaniu papieru	—	27	365	—
* Wyroby metalowe wytłaczane	—	29	393	—
* Nitownica elektryczno-hydrauliczna Spillmanna	—	29	393	—
* Nowy rodzaj imadła	—	29	394	—
* Obrabianie granitu	—	29	394	—
* Wstęgi metalowe walcowane na zimno	—	29	394	—
* Wpływ energicznego ochładzania freza na przebieg obróbki	—	30	403	—
XIX. Urządzenia fabryczne.				
† Nowa warzelnia soli w Wieliczce	<i>Kamiński Z.</i>	2	18	—
† Sprawa kierownictwa przemysłowego w stowarzyszeniach technicznych	<i>H. M.</i>	{ 3 4	{ 26 42	—
Błędne, a właściwe obliczanie kosztów własnych	<i>Evendt M. H.</i>	8	109	—
* † Narzędziarnie warsztatowe	<i>Geisler E. T.</i>	{ 25 29 32	{ 333 361 385 419	—
* † Szablony rysownicze dla znormalizowanych części maszyn	—	3	32	—
* Ramy ochronne przy ścinaniu metali	—	5	64	—
† Próba zastosowania kierownictwa naukowego w przemyśle niemieckim	—	21	290	—
* Urządzenia do szczelnego pakowania cementu oraz innych materiałów sypkich	—	22	300	—
* Wyznaczanie porządku robót warsztatowych	—	26	352	—
* Kuźnie bezdymne	—	29	392	—
XX. Urządzenia miejskie.				
* † O sygnalizacji pożarowej elektrycznej	<i>Kolebski J.</i>	{ 3 4	{ 35 49	—
* Poczta pneumatyczna i jej zastosowanie do użytku publicznego i prywatnego	<i>Gnoiński K.</i>	{ 7 8 9	{ 85 97 107	—
* † O odzależnianiu wód gruntowych i o konstrukcji zakładów odzależniania	<i>Nadolski O.</i>	{ 11 12 15 18	{ 135 147 197 233	V, VI, VII.
† Kwestya światła w wielkich miastach	<i>Wł. Wr.</i>	{ 32 50-52	{ 427 515	—
* Wodociąg w Los Angeles w Kalifornii	<i>E. S.</i>	4	46	—
* Zaopatrzenie w wodę gmin w Belgii	—	9	114	—
† Dane statystyczne dotyczące elektrowni miejskich w Cesarstwie i Królestwie za r. 1911	—	9	122	—
* Olbrzymie wodomiar	—	11	144	—
† Lampa bakteryjna	—	13	177	—
Doprowadzanie świeżego powietrza w jednym z domów mieszkalnych w Bostonie	—	14	188	—
Klarowanie ścieków miejskich	—	16	218	—
Zaopatrywanie miast w wodę w Ameryce Północnej	—	23	312	—
† Wyniki doświadczeń co do nawierzchni ulic w Ameryce Północnej	<i>Niedzielski T.</i>	25	340	—
Beton ubijany jako bruk uliczny	—	26	354	—
Piec gazowy do spalania śmieci	—	27	366	—

Tytuły artykułów	Autor	Nr	Str.	Tablice rysunków
Urządzenia współczesne do spalania śmieci w Portsmouth, Paryżu i Rotterdamie	—	31	414	—
W sprawie chwilowego braku wody w Warszawie.	<i>Sokal E.</i>	32	425	—
† Smak wody twardej	—	32	426	—
XXI. Wystawy, konkursy i zjazdy.				
Z V-go Wszechrosyjskiego Zjazdu Architektów	<i>Wawel</i>	{ 2 3 4 5 6 7	23 33 47 65 75 93	— — — — — —
† Sprawa kierownictwa przemysłowego w stowarzyszeniach technicznych	<i>H. M.</i>	{ 3 4	26 42	— —
VII Zjazd techników polskich w Warszawie (1915)	—	9	107	—
Wystawa Towarzystwa Hygienicznego w Warszawie	—	9	115	—
† Rozstrzygnięcie konkursu im. Jakóba Heilperna za najlepszą pracę wydrukowaną w Przeglądzie Technicznym w r. 1913	—	10	132	—
I-szy międzynarodowy kongres miast	<i>aw.</i>	{ 11 12	145 153	— —
* Konkurs XLIII Koła Architektów w Warszawie na budowę Szkoły im. Staszica przy Stowarzyszeniu Techników. Protokół z posiedzenia sądu konkursowego	—	{ 30 31 32	405 415 427	— — —
Projekty konkursowe nowego gmachu uniwersytetu lwowskiego.	—	1	12	—
Otwarcie V wszechrosyjskiego Zjazdu Architektów.	—	1	12	—
Konkurs XLII Koła Architektów w Warszawie	—	1	12	—
Konkurs projektów centralnego instytutu ochrony macierzyństwa	—	1	12	—
Połączenie trzech pałaców	<i>hs.</i>	2	24	—
X-ty międzynarodowy Kongres Architektoniczny	<i>st.</i>	2	24	—
Rozstrzygnięcie konkursu XLII na projekty leźnicy przy ul. Nowowiejskiej w Warszawie	—	2	24	—
Konkurs szkiców gmachu Szkoły Sztuki Ludowej	—	3	34	—
Konkurs projektów gmachu Ruskiego.	—	3	34	—
Konkurs XLIII na projekt gmachu szkoły im. Staszica.	—	5	66	—
* Protokół posiedzeń sądu w konkursie XLII-im Koła Architektów w Warszawie na budowę leźnicy	—	6	81	IV
Konkurs LXIII na projekt Szkoły im. Staszica	—	6	82	—
IV konkurs Koła Architektów w Krakowie	—	9	116	—
Konkurs na projekt teatru miejskiego w Taszkencie	—	9	116	—
Konkurs na rysunek znaku handlowego do beczek z cementem.	—	9	116	—
Sprawozdanie z I-go Zjazdu działaczy w sprawach szosowych w dn. 8 — 12 lutego r. b. w Petersburgu.	<i>Nestorowicz M. W.</i>	10	130	—
Z pierwszego kongresu estetyki i nauki o sztuce (Berlin, 1913).	<i>al.</i>	10	133	—
Stypendjum im. Frąckiewicza	—	11	146	—
XV konkurs Koła Architektów Polskich we Lwowie	—	15	208	—
Drugi międzynarodowy Kongres Inżynierów Doradców i Rzeczoznawców	—	18	239	—
XLIV konkurs Koła Architektów w Warszawie	—	19	260	—
I-y Zjazd Hygienistów Polskich we Lwowie	—	21	291	—
XXVI konkurs na plakat rozpisyje Tow. artystyczne dla Tow. akc. samochodów „Fiat“	—	21	292	—
Rozstrzygnięcie konkursu	—	21	292	—
Trzeci międzynarodowy zjazd chłodniczy	—	{ 22 24	298 326	— —
Konkurs na projekty gmachu resursy obywatelskiej w Wierchnieudinsku	—	26	356	—
Konkurs na gmachy szkolne	—	26	356	—
Rozstrzygnięcie konkursu na regulację wylotu ul. Wolskiej i Okolicy w Krakowie	—	27	368	—
Rozstrzygnięcie konkursu na krzyże	—	27	368	—
Wynik konkursu „Gazety Cukrowniczej“	—	28	376	—
Konkurs XLV, ogłoszony przez Koło Architektów w Warszawie	—	29	396	—
Konkurs na pomnik w Kijowie	—	29	396	—
* Konkurs XLIII Koła Architektów w Warszawie na budowę Szkoły im. Staszica przy Stowarzyszeniu Techników	—	30	405	—
Odroczenie konkursu im. Jakóba Heilperna w r. 1914	—	50—52	512	—
XXII. Żelazo-beton.				
* O stosowaniu żeliwa do wzmocnienia żelazo-betonu na ściskanie	<i>Paszkowski W.</i>	12	155	—
† Obliczenia słupów żelazo-betonowych owijanych	<i>Thullie M.</i>	12	159	—
* † Budowa gmachu fabryki „Noblesse“ w Warszawie	<i>Jurkowski S.</i>	12	162	—
O gospodarności ustrojów żelazo-betonowych krzyżowo zbrojonych	<i>Jurkowski S.</i>	12	164	—
* † Kilka słów o rusztach żelaznych i podstawach żelazo-betonowych sprężyste ułożonych	<i>Kłoś C.</i>	{ 30 31	397 411	— —
* † Most łukowy przez Var pod La Mescla	—	12	168	—
† Stoły betonowe do czyszczenia odlewów	—	12	168	—
† Nowe zastosowanie żelazo-betonu	—	12	168	—
† Pokrywanie betonem konstrukcji żelaznych	—	12	168	—
† Beton wodotrwały przez dodanie mydła potasowego	—	12	168	—
* † Łączenie pali drewnianych z drewnianymi i żelazo-betonowymi sposobem Heimbacha	—	14	186	—
* † Zastosowanie płyt żelazo-betonowych do wzmocnienia toru dróg żelaznych	—	30	404	—
XXIII. Życiorysy i wspomnienia pozgonne.				
* Karol Skibiński	<i>Dr. K. W.</i>	8	95	—
* Maksymilian Thullie	<i>Dr. H. B.</i>	8	95	—

Tytuły artykułów	A u t o r	Nº	Str.	Tablice rysunków
Herman Rietschel	—	17	230	—
Jerzy Westinghouse	—	20	270	—
Bolesław Choraży	<i>E. S.</i>	22	302	—
Michał Bobiński	<i>E. S.</i>	50—52	512	—
Karol Czaykowski	<i>W. T.</i>	50—52	512	—
XXIV. Od Redakcyi.				
Nº 8, str. 95; Nº 10, str. 132; Nº 18, str. 246; Nº 23, str. 313; Nº 50—52, str. 512.				
XXV. Sprostowania.				
Nº 3, str. 34; Nº 8, str. 104; Nº 13, str. 178; Nº 14, str. 188; Nº 24, str. 330.				

S P I S T A B L I C .

I. Gmach Tow. Pracowników Handlowych m. Warszawy, arch. <i>A. Nieniewski</i>	w Nº 50—52.
II. Gmach „Izb Św. Antoniego“ w Warszawie, przy al. Grójeckiej, arch. <i>O. Sosnowski</i>	„ 6
III. „Cafe de Varsovie“ przy ul. Nowy Świat 5, w Warszawie, arch. <i>F. Polkowski</i>	„ 6
IV. Konkurs na projekt lecznicy przy ul. Nowowiejskiej, arch. <i>Landaua i Weissa</i>	„ 6
V. Odzależniacz wodociągu miejskiego w Tarnowie	„ 15
VI. Projekt odzależniacza w Przemyślu	„ 15
VII. Odzależniacz wodociągu salinarnego w Wieliczce	„ 15
VIII. Gospoda dla pątników Jasnogórskich, arch. <i>Szyllera</i>	„ 29

